

Planleggingsmøte

14. mai 2014

.00 Velkommen - Europeisk mobilitetsuke og miljøvennlig transport	Anne Ogner, Vegdirektoratet
.10 Statens innsats for bærekraftig mobilitet	Pål-Tore Berg, Samferdselsdepartementet
.30 Europeisk mobilitetsuke og Bilfri dag 2014	Eivin Winsvold, Vegdirektoratet
.50 PARK(ing) DAY – fra parkeringsplass til park	Kristin Forsnes, Vegdirektoratet
.00 Et paradigmeskifte i bytransporten	Guro Berge, Vegdirektoratet
.30 Omdisponering av gateareal til gående og syklende	Pernille Heilmann Lien, Lala Tøyen
.00 Lunsj	
.00 Trafikantveckan i Sverige – gode eksempler fra Hudiksvall	Clemens Ludvigsson, Hudiksvall kommune
.20 Mobilitetsuka i Fredrikstad 2013 – slik gjorde vi det	Anne Skauen, Fredrikstad kommune
.40 Hvordan kommunisere Mobilitetsuka 2014	Bente Tovik, Vegdirektoratet
.00 Workshop: Planer for Mobilitetsuka 2014	Alle
.30 Slutt for dagen!	
er informasjon: www.mobilitetsuken.no	

Hvilke aktiviteter kan gjøres innenfor årets tema – Våre gater, vårt valg?

Gruppeleder: Kristin Forsnes

Praktisk (registrering, materiell og andre spørsmål)

Gruppeleder: Eivin Winsvold

Kommunikasjon – hvordan kommunisere kampanjen?

Gruppeleder: Bente Tovik

workshop

Europeisk mobilitetsuke og Miljøvennlig transport

Hva er EMW?

- European Mobility Week er en årlig kampanje for bærekraftig urban mobilitet
- Organisert med politisk og økonomisk støtte til fra direktorat for miljø *DG Environment* og et for mobilitet og transport *DG MOVE*.
- Målet er å oppmuntre europeiske lokale myndigheter til å innføre og fremme bærekraftige transportløsninger tiltak og til å invitere sine borgere å prøve ut alternativer til bilbruk.

16-22 september hvert år
Avsluttes med Bilfri dag (siden 2000)

En uke, to formål

1. Byutvikling:

Markedsføre permanente tiltak for å fremme mer miljøvennlig bytransport

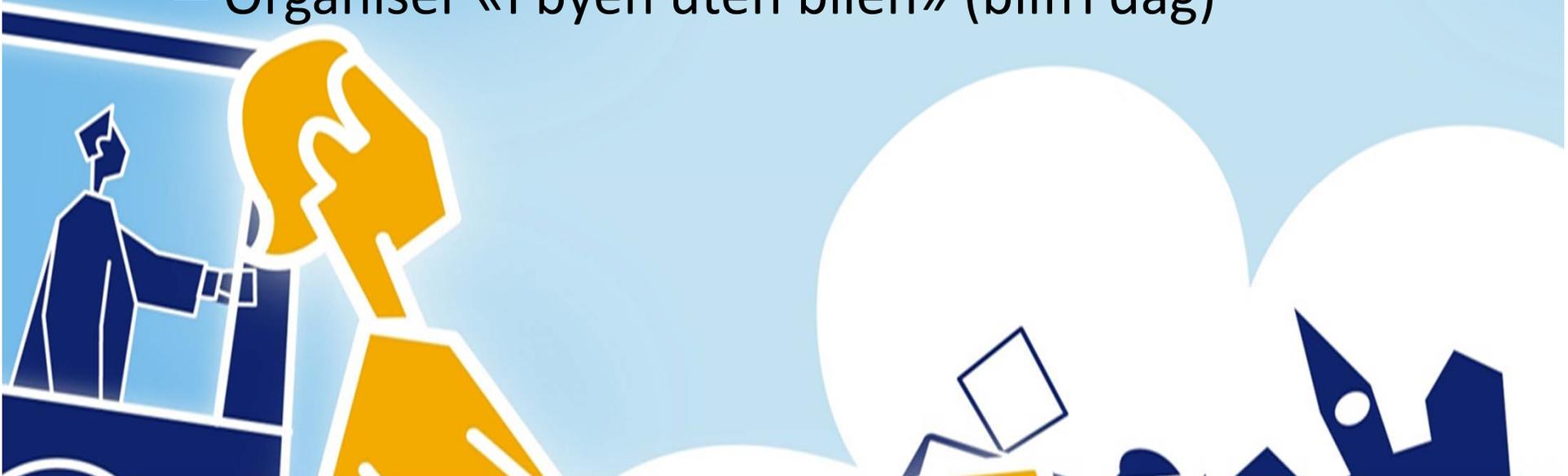
2. Bevisstgjøring:

Kampanje, arrangementer, informasjon, fokus på reisemiddelvalg

Slik gjøres det

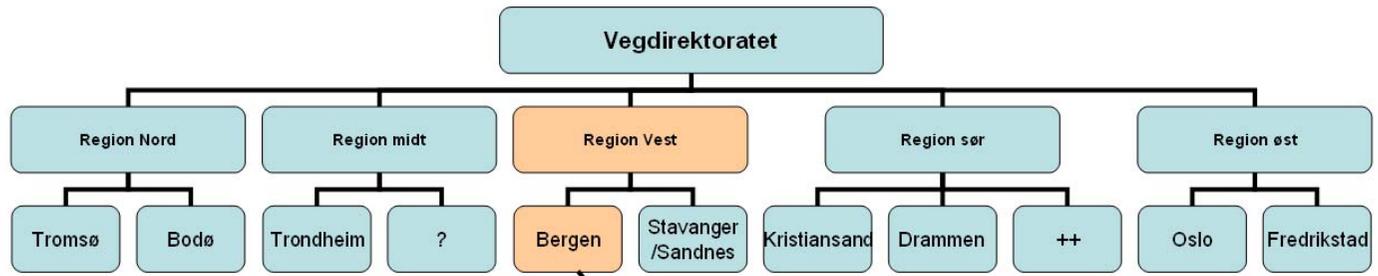
- Registrer kommunens deltakelse
- Gjør minst én av følgende:
 - Organiser aktiviteter under mobilitetsuka
 - Implementer minst ett permanent tiltak
 - Organiser «I byen uten bilen» (bilfri dag)

Organisering

- Kommunene eier og er ansvarlig for de lokale arrangementene
- Norsk koordinering: Vegdirektoratet på oppdrag fra Miljøverndepartementet og Samferdselsdepartementet (2005)
- Statsrådene inviterer offisielt kommuner ved Ordfører til deltakelse
- Støttet av EU-kommisjonene

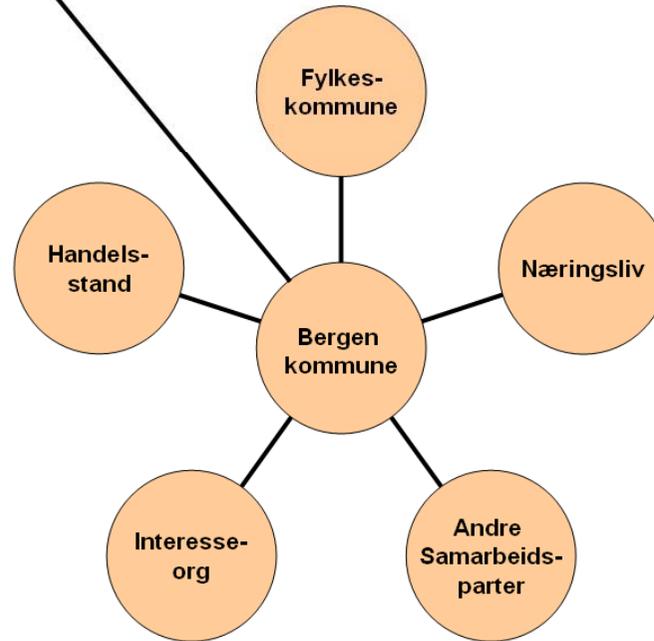

Nasjonal koordinering

Regional koordinering

Distrikt

Gjennomføring

Hva vi gjør i Vegdirektoratet

Informasjon

Kontakt mot EU

Felles nasjonal aktivitet

Kommunikasjon og presse

Informasjonsmatriell og give-aways

www.mobilitetsuken.no

Norske deltakere

2002:

2003: **

2004: ***

2005: ***

2006: ****

2007: *****

2008: *****

2009: ***** ++

2010: ***** ++

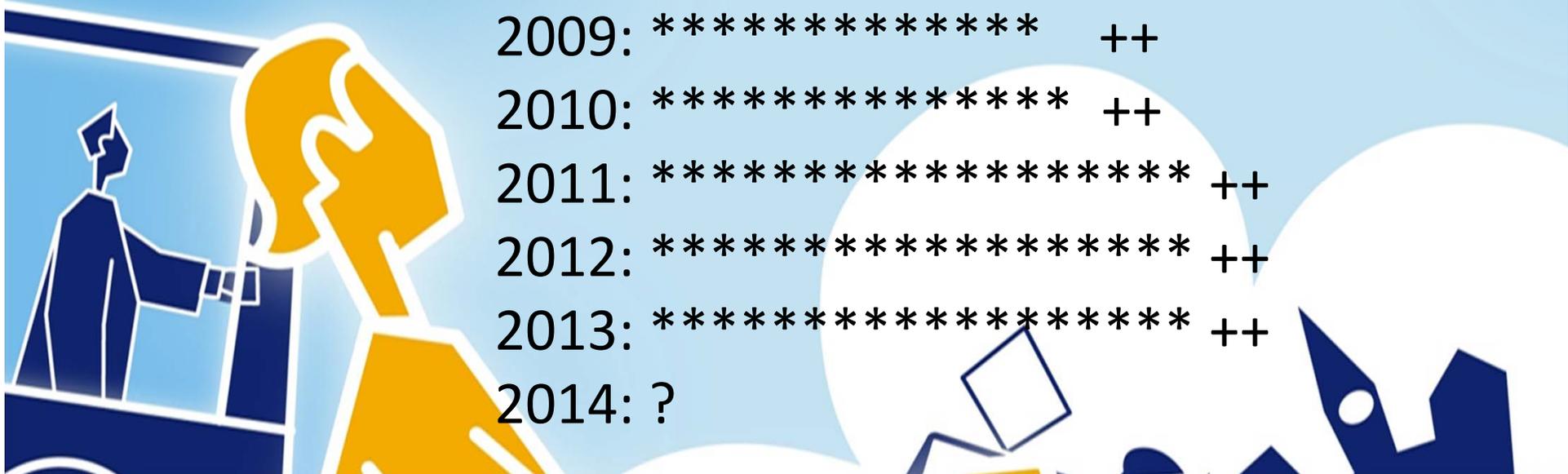
2011: ***** ++

2012: ***** ++

2013: ***** ++

2014: ?

Registrerte
deltakere i Europa i 2012:
1931 byer fra
39 land

Fokus på ulike tema

2004 "Living streets"

2005 "Smart commuting"

2006 "Climate change"

2007 "Streets for people"

2008 "Ren luft for alle"

2009 "Bedre byklime""

2010 "Reis smartere lev bedre"

2011 «Reis smartere tenk energi»

2012 "Vi går i riktig retning"

2013 "Ren luft: Gi bilen en pause"

2014 "Våre gater, vårt valg"

Europeisk mobilitetsuke

- årets innsats

2014: Våre gater, vårt valg

- Ta byen tilbake!
 - I årtier har urbane byrom blitt utviklet på bilens premisser
 - Det er tid for å tenke nytt om hvordan vi bruker byen!
 - God byutvikling kan gi økt livskvalitet
 - Følg med på Pernilles presentasjon!

Overordnede mål

- Mindre bilbruk
- Mer bruk av miljøvennlige transportformer
- ...og opplevelser i byen uten bilen:

Hotel Ma
transf
100
Avera
of para

BIL EN ER I VEI EN

Europeisk mobilitetsuke

- Evalueringsrapport 2013

Oppsummering av rapporten

Konkluderer med at det finnes svakheter ved gjennomføringa av EMU i Norge:

1. Uklare roller og ansvarsfordeling
2. Målgruppe for kampanjen må spisses
3. Samarbeid mellom ulike aktører må forbedres
4. Organisasjonsstrukturen i EMU må forbedres
5. Formidlingen av EMU må forbedres

1. Uklare roller og ansvarsfordeling

«Avklaring av roller, ansvar, og formål må tydeliggjøres nærmere. Definerings av formålet må være forankret i nasjonale strategiplaner, og formidles ofte blant representantene i EMU. Ansvar og roller må reflekteres i budsjetter og ressursbruk.»

LØSNING: Stramme opp strukturen i kampanjeorganisasjonen. Bedre forankring. Anskaffe sekretariat.

2. Målgruppe må spisses

«Kommunikasjonsplanen er et godt utgangspunkt ved å fastsette og formidle målgruppen. Vi tror at det kan være fornuftig at målgruppen snevres inn med tanke på effektiv ressursbruk.»

LØSNING: Målgruppen må defineres bedre. Kampanjen kan ikke nå alle på en gang. Henger sammen med kommunikasjonsplanen.

3. Samarbeid mellom ulike aktører

«Enkelte representanter savner et tettere samarbeid med leddene i EMUs struktur
Avklaring her bør reflekteres i rolleavklaringen og hva dette vil bety for ressurser og budsjett.»

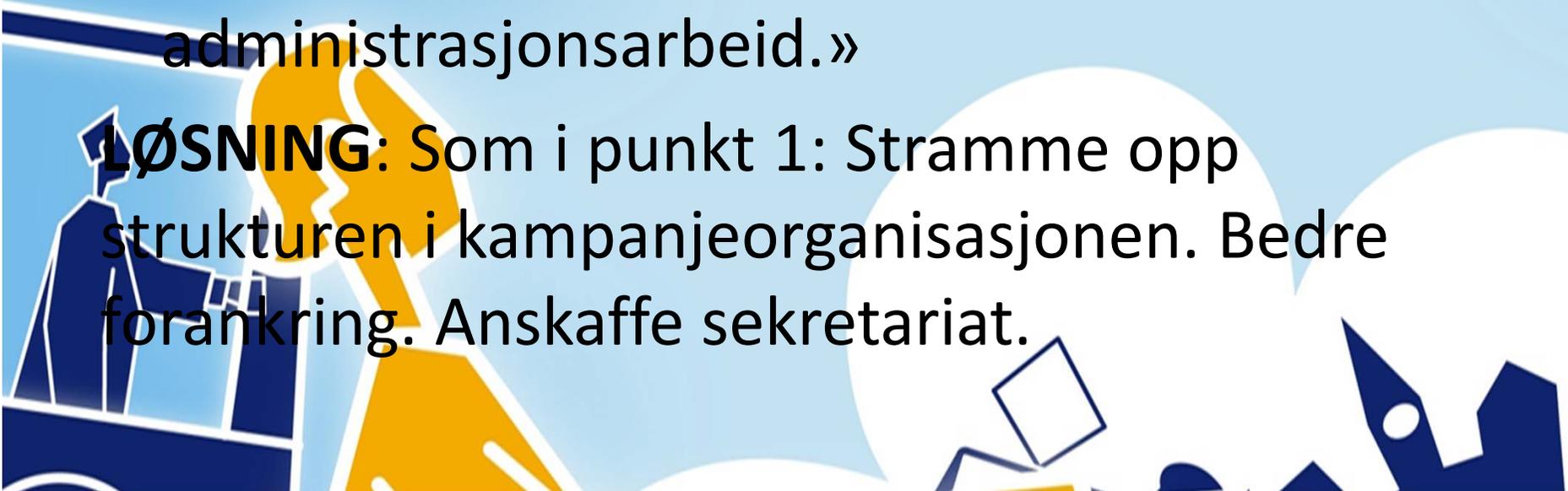
LØSNING: Som i punkt 1: Stramme opp strukturen i kampanjeorganisasjonen. Bedre forankring. Anskaffe sekretariat.

4. Organisasjonsstruktur

- «Uavhengig av hvem som har rollen som hovedkoordinator, er vår oppfatning at det bør tilstrebes å holde strukturen så enkel som mulig. Dette, for at ressursbruken skal begrenses på koordinerings- og administrasjonsarbeid.»

LØSNING: Som i punkt 1: Stramme opp strukturen i kampanjeorganisasjonen. Bedre forankring. Anskaffe sekretariat.

5. Formidling av EMU

- «Mobilitet som navn er et vanskelig konsept å formidle, og dermed også å forstå. Flere av deltagerne påpeker hvor vanskelig det er å gjennomføre kommunikasjonsarbeid på grunn av navnet. Det er en utfordring å «selge» navnet.»

LØSNING: Dette gjøres som en del av kommunikasjonsplanen. Dette kan vi følge opp umiddelbart! Vi behøver ikke formidle «mobilitet»

Oppsummering av evaluering

- Takk for bidrag til evalueringen
- Vi starter prosessen med å gjennomføre endringer NÅ!

Slik blir det å leve i Norge framover

Utviklingstrekk og perspektiver

- Befolkning
 - Flere mennesker, flere eldre og mest vekst i byene
- Økonomisk vekst
 - ⇒ Kapasitetsutfordringer
- Endrede reisevaner
- Miljø- og klimautfordring
- Universell utforming

- Flere mennesker
- Flere aktiviteter
- Mer trafikk
- Veg og gateanleggene brukes annerledes

Foto: Guro Berge

Foto: Knut Opeide

Foto: Knut Opeide

Noen generelle trekk

- Vi reiser for lite med miljøvennlig transportmidler
- Det er store geografiske forskjeller
- Kollektivtrafikk først og fremst et storbyfenomen
- Sykkel blir først og fremst brukt av unge og i småbyer

Den nasjonale reisevaneundersøkelsen

TØI-rapport 1130/2011

Miljøvennlig transport i byene

Veksten i persontransport skal tas av kollektivtransport, gåing og sykling

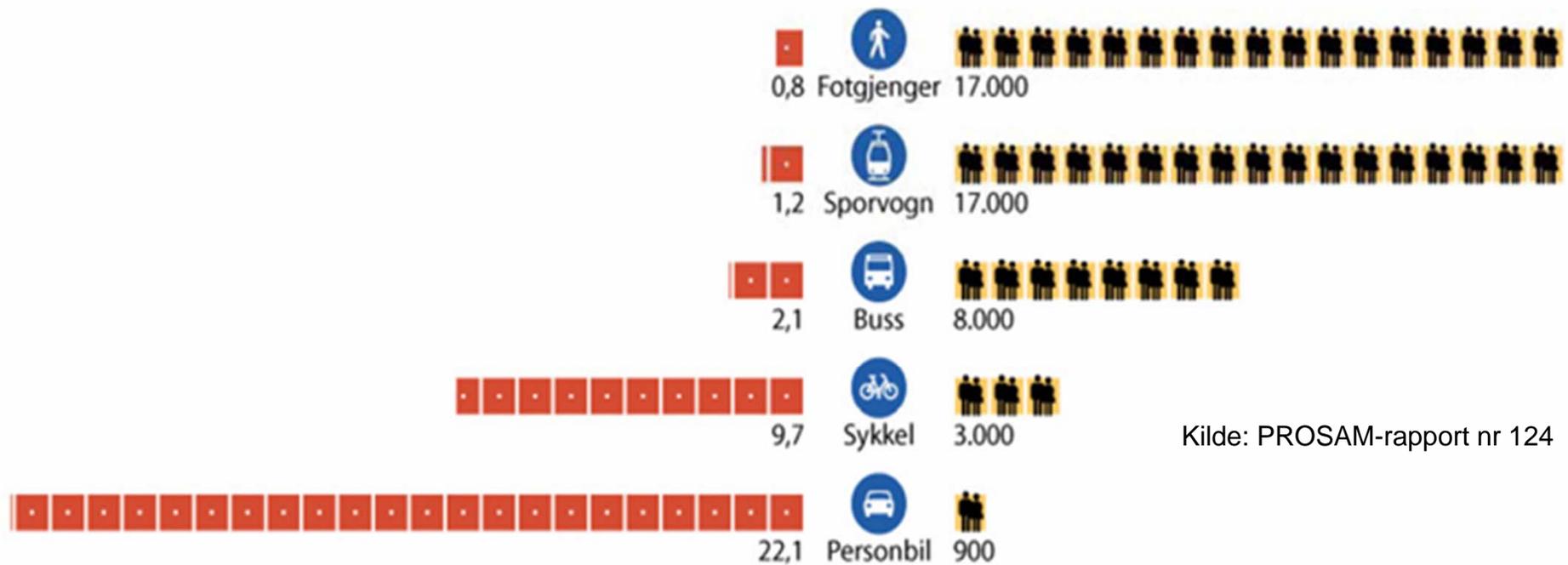
Tiltak:

- Konsentrert arealbruk
- Kraftig satsing på
 - Buss
 - Bybane, trikk, metro
 - Jernbane
 - Vegnett for gående og syklende
- Restriktive tiltak for biltrafikken
- Sykkelsatsing og lokale gåstrategier

Effektiv bruk av arealer

Arealbehov (m² per reisende) - Kapasitet (personer per time)

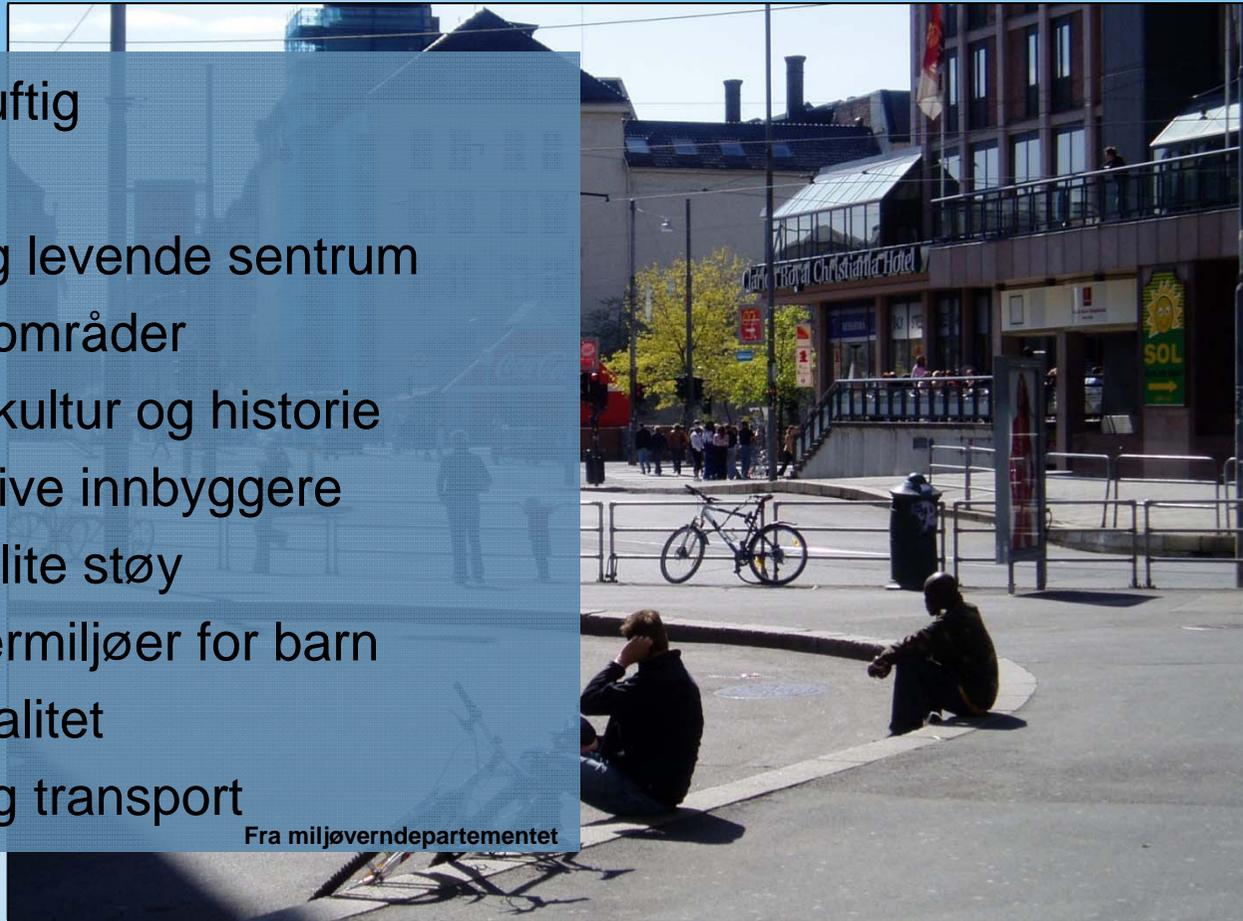

Kilde: PROSAM-rapport nr 124

Attraktive byer og tettsteder - ti gode grep

- ✓ Bruk arealene fornuftig
- ✓ Fortett med kvalitet
- ✓ Skap et attraktivt og levende sentrum
- ✓ Ta vare på grønne områder
- ✓ Ta vare på stedets kultur og historie
- ✓ Legg til rette for aktive innbyggere
- ✓ Sørg for ren luft og lite støy
- ✓ Trygge og gode nærmiljøer for barn
- ✓ Tenk estetikk og kvalitet
- ✓ Sats på miljøvennlig transport

Fra miljøverndepartementet

Kilde: Sunniva Schjetne

Attraktive byer og tettsteder

- ti gode grep

- ✓ Bruk arealene fornuftig
- ✓ Fortett med kvalitet
- ✓ Skap et attraktivt og levende sentrum
- ✓ Ta vare på grønne områder
- ✓ Ta vare på stedets kultur og historie
- ✓ Legg til rette for aktive innbyggere
- ✓ Sørg for ren luft og lite støy
- ✓ Trygge og gode nærmiljøer for barn
- ✓ Tenk estetikk og kvalitet
- ✓ Sats på miljøvennlig transport

Fra miljøverndepartementet

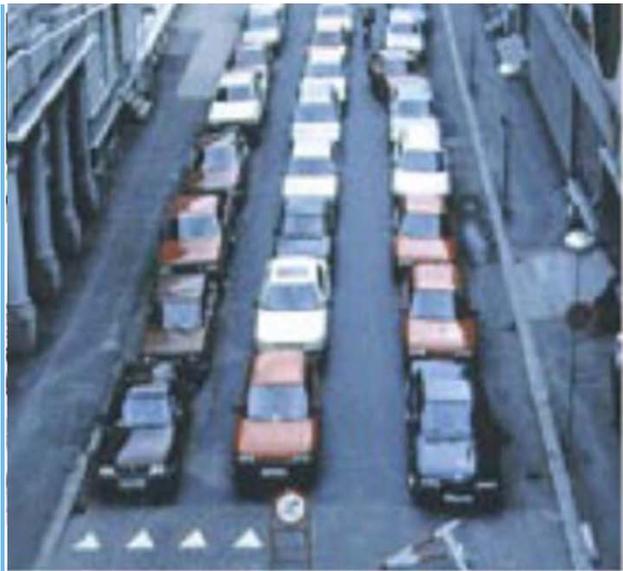
Kilde: Sunniva Schjetne

Tradisjonelt paradigme

Nytt paradigme

Tilrettelegging for transport	Bærekraftig mobilitet
Fysisk dimensjon	Sosial dimensjon
Framkommelighet	Tilgjengelighet
Trafikk, spesielt biltrafikk.	Mennesker som skal et sted
Regionalt fokus	Lokalt fokus
Gate som veg	Gate som sted
Motorisert trafikk	Alle transportbrukere (ofte med de gående og syklister på topp og bilbrukere nederst)
Prognoser for trafikk	Visjoner for byene
Modelltilnærming	Scenario utvikling og simuleringer
Økonomisk virkninger	Analyse av flere virkninger med miljø og sosiale konsekvenser
Reiser som avledet etterspørsel	Reiser som verdi i seg selv i tillegg til avledet etterspørsel
Etterspørselsbasert	"Styrings" basert
Øke trafikkhastighet	Få ned bevegelseshastighet
Reisetidsreduksjon	Fornuftig reisetid og punktlighet
Trafikkseparering	Integrering av mennesker og trafikk

Kilde: Fritt oversatt fra David Banister 2

Mobilitetsplanlegging

Samfunnsplanlegging

Arealbruk

Tilrettelegging

Infrastruktur og
transporttilbud

Trafikkstyring

Trafikken

Aktiv mobilitetspåvirkning

Mennesker

Praktisk deltakelse

BYER
Vi går i riktig retning
16.-22. sept.
EUROPEISK MOBILITETSUKE

CHARTER 2012

Europeisk Mobilitetsuke 2012
«Vi går i riktig retning»

.....
kommune skal arrangere Europeisk Mobilitetsuke som begynner den 16. september og slutter den 22. september 2012, og forplikter seg til å:

- Innføre minst ett permanent tiltak som bidrar til en dreining fra privatbilbruk mot mer miljøvennlig transportmiddelbruk.
 - Hvis mulig skal minst ett av disse tiltakene være omdisponering av gategrunn til fordel for kollektivtransport, sykkel og gåing
 - Tiltaket markedsføres som en del av den Europeiske mobilitetsuken

I tillegg skal kommunen gjennomføre:

- Aktiviteter som fokuserer på hovedtema for årets kampanje: «Vi går i riktig retning»
- Bilfri dag-markering ved å reservere ett eller flere områder av byen for gående, syklist og kollektivtransport hele dagen.

Ordfører i

Underskrift:.....

Logos for European Union, Climate Alliance, and other partners are at the bottom.

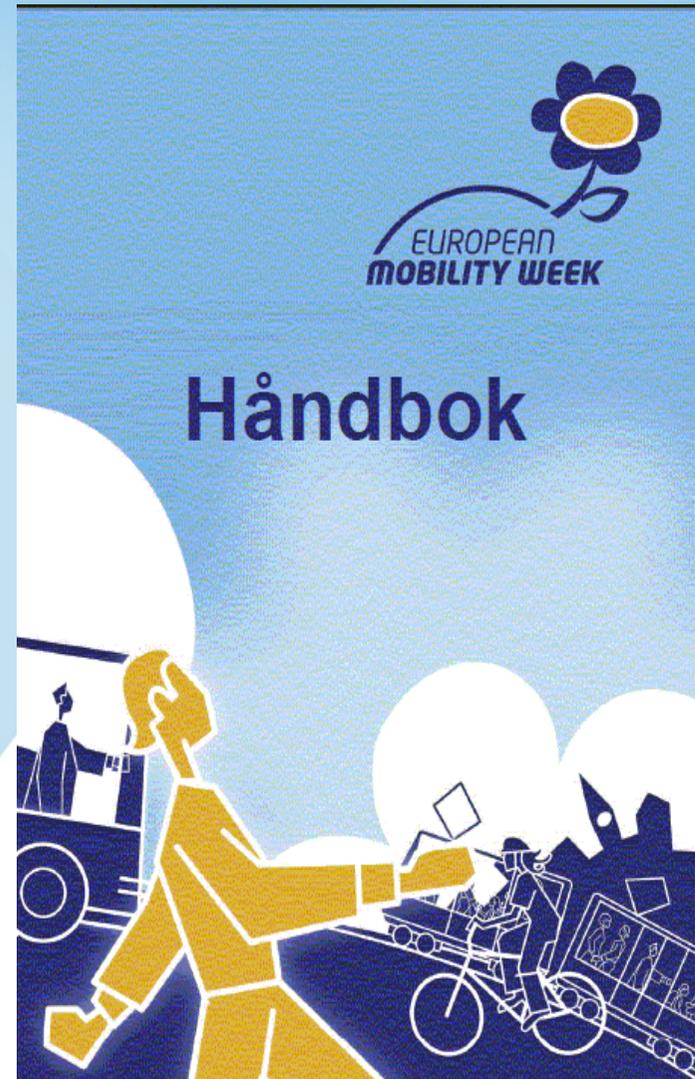
For å registrere seg til mobilitetsuka må to dokumenter må fylles ut:

- **Europeiske charter**
(undertegnet av ordfører)
- **Elektroniske påmeldingsskjema**
(Tilgjengelig på norsk)

Det signerte Europeiske Charteret skal deretter **sendes til nasjonal koordinator.**

Frist 31. august

Nyttig informasjon

Få med bedrifter

BEDRIFTER

Vi går i riktig retning

16.-22. sept.

EUROPEISK MOBILITETSUKE

CHARTER 2012

Europeisk Mobilitetsuke 2012
"Vi går i riktig retning"

Undertegnende, på vegne av og som representant for foretaket/organisasjonen/
bedriften:

.....

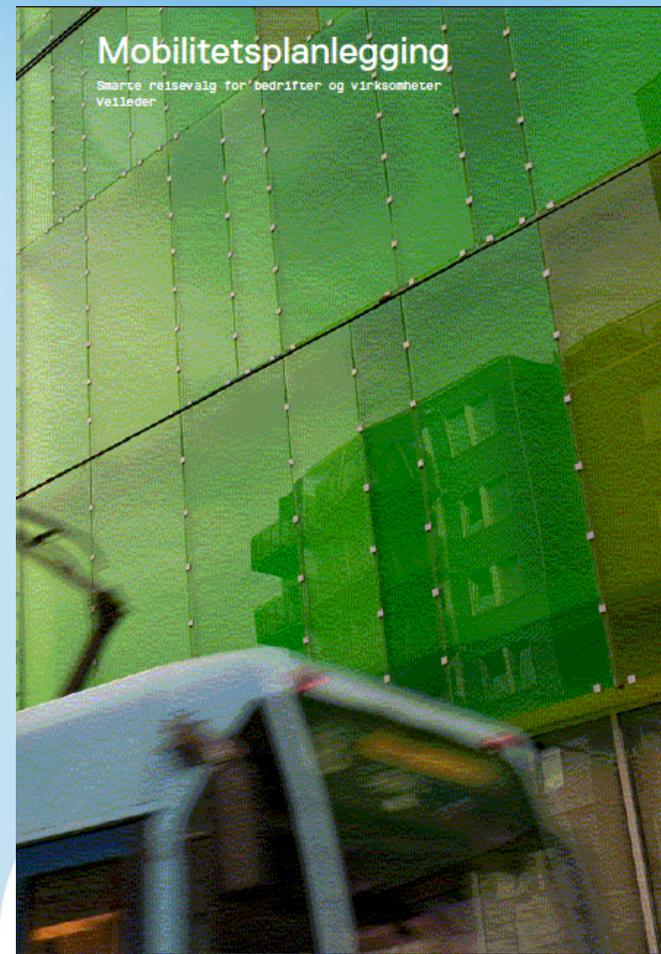
forplikter seg til å:

- Støtte Europeisk Mobilitetsuke som starter den 16. og slutter den 22. september, samt Bilfri dag 22. september.
- Arbeide for miljøvennlig transport og mobilitet innenfor bedriftens virksomhet

I forbindelse med Europeisk mobilitetsuke skal bedriften arbeide for en overføring av reiser fra personbil til mer miljøvennlige transportformer som kollektivtransport, sykkel og gåing.

• Beskriv bedriftens gode praksis:

Climate Alliance
USA
Statens vegvesen
HelseDirektoratet
KLIMALØSTET

Åpning

- 16. september
- Ordførerne i alle deltakerbyene åpner Mobilitetsuka?

Mediedekning

- Nasjonal presseplan
- Ansvarlig: Vegdirektoratet (Bente Tovik)
- Hovedvekt av lokale oppslag

Materiell

- Plakater og bannere
- Buttons
- Brosjyrer (I byen uten bilen)
- Sykkelsestetrek
- Luer

Tips: Finn grafisk design på
www.mobilityweek.eu

Noen eksempler på hva vi har fått til tidligere år..

Oslo

Annonsekampanje i dagspressen

Legg skrittelleren i lomma og gå til jobb

Vi oppfordrer Oslos innbyggere til å være kreative og vise at det finnes alternativer til privatbilen

Fra 16.-22. september markeres hvert år den europeiske mobilitetsuken i byer over hele Europa. Mobilitetsuken skal sette fokus på utvikling av miljøvennlig transport. Samferdselstetaten ønsker å bidra til å økt bevissthet rundt det å ferdes i egen by. Dine valg er viktige for at Oslo skal være et trivelig sted å være, bo og reise i. Les mer på www.sam.oslo.kommune.no

Sitt på med en kompis til jobb på fredag

Vi oppfordrer Oslos innbyggere til å være kreative og vise at det finnes alternativer til privatbilen

Fra 16.-22. september markeres hvert år den europeiske mobilitetsuken i byer over hele Europa. Mobilitetsuken skal sette fokus på utvikling av miljøvennlig transport. Samferdselstetaten ønsker å bidra til å økt bevissthet rundt det å ferdes i egen by. Dine valg er viktige for at Oslo skal være et trivelig sted å være, bo og reise i. Les mer på www.sam.oslo.kommune.no

Husk å ta sykkelen til jobb i morgen

Vi oppfordrer Oslos innbyggere til å være kreative og vise at det finnes alternativer til privatbilen

Fra 16.-22. september markeres hvert år den europeiske mobilitetsuken i byer over hele Europa. Mobilitetsuken skal sette fokus på utvikling av miljøvennlig transport. Samferdselstetaten ønsker å bidra til å økt bevissthet rundt det å ferdes i egen by. Dine valg er viktige for at Oslo skal være et trivelig sted å være, bo og reise i. Les mer på www.sam.oslo.kommune.no

Takk for at du lot bilen stå i dag

Vi oppfordrer Oslos innbyggere til å være kreative og vise at det finnes alternativer til privatbilen

Fra 16.-22. september markeres hvert år den europeiske mobilitetsuken i byer over hele Europa. Mobilitetsuken skal sette fokus på utvikling av miljøvennlig transport. Samferdselstetaten ønsker å bidra til å økt bevissthet rundt det å ferdes i egen by. Dine valg er viktige for at Oslo skal være et trivelig sted å være, bo og reise i. Les mer på www.sam.oslo.kommune.no

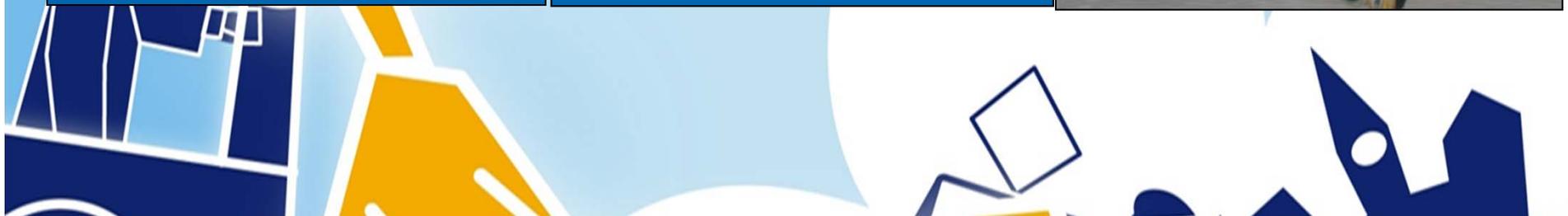
Oslo kommune
Samferdselstetaten

Hvor mange transportmidler kan du navnet på?

- det finnes andre måter å reise på enn med bil...

Vi oppfordrer Oslos innbyggere til å være kreative og vise at det finnes alternativer til privatbilen

Fra 16.-22. september markeres hvert år den europeiske mobilitetsuken i byer over hele Europa. Mobilitetsuken skal sette fokus på utvikling av miljøvennlig transport. Samferdselstetaten ønsker å bidra til å økt bevissthet rundt det å ferdes i egen by. Dine valg er viktige for at Oslo skal være et trivelig sted å være, bo og reise i. Les mer på www.sam.oslo.kommune.no

Sykkelfilm på kino

- http://www.youtube.com/watch?v=l0Guk_5bbQM

Fredrikstad

Barnearrangementet

- Barnehagene stilte opp
- Rundt 300 fem-åringer og ansatte gikk i tog
- Skolekorps
- Underholdning på Stortorget

Fredrikstad

Utstilling av miljøkjøretøy

Fredrikstad Fotokonkurranse

Presselansering:

14 NYHETER LØRDAG 11. SEPTEMBER 2010

Fredrikstad Blad

Reis smart – og vinn FFK-billett

Søndag starter Europeisk Mobilitetsuke. Sykler du til Stadion, så kanskje du vinner gratisbillett til neste kamp.

Av Terje Antonsen

terje.antonsen@ffk.no - nr. 90357898

– Fredrikstad er en av 12 norske byer som fokuserer på miljøvennlig bytransport gjennom Europeisk Mobilitetsuke og Bilfri dag, forteller Anne Skauen, prosjektkoordinator i Fredrikstad.

– I samarbeid med FFK har vi valgt å dra det hele i gang søndag, og ordiføringen vil markere åpningen i pausen.

– Ta sykkelens fatt

Thomas Torjusen i FFK ber folk sykle til kampen.

– Vi «tyvstarter» litt før den formelle åpningen av Mobilitetsuken. Folk som sykler oppfordres til å ta et SMS-bilde av seg selv med sykkel, og sende det inn. Da er man med i trekning om gratisbilletter til neste hjemmekamp.

Frem til 22. september foregår det en rekke arrangement i forbindelse med Mobilitetsuken.

– På kvelden torsdag inviterer vi til vandring «møvelangs». Neste lørdag blir det bred presentasjon av miljøvennlige kjøretøyer, som e-biler og el-sykler, plusse andre innslag i gågata, og 22. september er det «Bilfri dag», forteller Grete Rasmussen.

Deles ut gaver

– På «Bilfri dag» vil vi på morgenkvisten være på plass på Gangbroa og Rådhuset, og dele ut en liten gave til de som sykler på jobben. Og på bussterminalen spanderer vi kaffe og vafler til de som reiser med buss, fortsetter Skauen.

I tillegg til de helt åpne arrangementene, vil det også i perioden skje ting som, sykkelkurs for innvandrerkvinner, «Gå til skolen»-konsept, åpning av sykkelparkering og sykkelanlegg, pluss kunstutstilling i byrommet.

TENK NYTT! Anne Skauen og Grete Rasmussen oppfordrer til å tenke annerledes transport enn bilen, som det å gå, sykle eller bruke bussen.

FOTO: TERJE ANTONSEN

Thomas Torjusen, FFK

«Folk som sykler oppfordres til å ta et SMS-bilde av seg selv med sykkel, og sende det inn.»

Partnerskap:

Syklet i gang Mobilitetsuka

EUROPEISK MOBILITETSUKE: Ordfører Eva Kristin Andersen dro i gang Europeisk Mobilitetsuka 2010 på stadion søndag. Fredrikstad er en av de norske byene som deltar og det lagt opp et omfattende lokalt program som strekker seg fram til torsdag i neste uke.

Ordfører Eva Kristin Andersen syklet i gang årets Europeiske Mobi-

rikstad kommune er en av 13 norske byer som deltar. Grip anledningen og prøv ut nye transportformer!

kommune, Grønn Hverdag, Pedalen Sykkolversted og Bøddly Pure Urban.

des av kommunens Arealplanavdeling ved Marianne Aune. Tirsdag er også dagen da ordfører Eva Kristin Andersen åpner sykkelstasjonsprosjektet.

brukes sykkel og de som reiser kollektivt. I gågata ved Rådhuset og ved gangbroa på Fisketorget vil det bli delt ut sykkelsettet og sykkelstasjon. De som

Permanente tiltak

Åpnet sykkelparkering

Det var snorklipping og stor stas, da sykkelparkeringsplassene langs Glommaringen i går offisielt ble åpnet.

Av Terje Antonsen
terje.antonson@f-b.no - nr: 90187898

Det hele skjedde ved den nye parkeringen, ved brohodet øst for Fredrikstadbroa, og æren av å klippe snoren var tildelt Fredrikstads ordfører, Eva Kristin Andersen, som symbolsk ankom de siste 50 meter på sykkel.

- Det er en glede å få gjøre denne oppgaven. Både miljømessig, helsemessig og med tanke på fremkommelighet, er alt som kan bidra til at flere sykler eller reiser kollektivt til fordel for samfunnet, sa hun.

Samarbeidsprosjekt

Prosjektet med sykkelparkeringer langs bussruten, Glommaringen, har blitt realisert som et samarbeid mellom Statens vegvesen, Østfold Fylke, Østfold kollektivtrafikk og kommunene, og finansiert gjennom såkalte statlige belønningsmidler.

- Det er en ordning som skal bidra til løsninger der man ser flere transportformer i sammenheng. Som for eksempel her med tilrettelegging for gående, sykler og kollektivtrafikk, opplyste fylkets samferdselssejef, Jostein Haug.

Han gjorde også oppmerksom på utformingen av sykkelparkering/busstoppstedet.

ÅPNET PARKERING Fra venstre: Ordfører Eva Kristin Andersen, Turid Stubø Johnsen, Statens vegvesen, Jostein Haug, Østfold fylkeskommune og Kjetil Gaulen, Østfold Kollektivtrafikk. FOTO: TERJE ANTONSEN

Noe som gjorde det enkelt for rullestolbrukere og barnevogner å komme inn og ut av busen.

Avdelingsdirektør i Statens vegvesen, Turid Stubø Johnsen, minnet om statlige mål om at seks prosent av reisene skal foregå på sykkel.

Bør ha høye mål

- Fredrikstad ligger ikke så dårlig an her i forhold til landsgjennomsnitt, men med byens beliggenhet og forholdsvis flate områder, bør målet være å øke sykkelbruk til det dobbelte, mente hun.

Fem millioner kroner er to-

talkostnaden for de ni sykkelparkeringsplassene.

Byggeleder har vært Jørgen Gjersøe.

- Selve anleggskostnadene utgjør nok i gjennomsnitt 400.000 kroner per plass, men akkurat denne har blitt en del dyrere. Det skyldes delvis grunnforholdene, pluss at vi måtte gjøre en del med gang/sykkelveien på motsatt side, forklarte han.

De ni plassene er etablert på følgende steder: Brohodet Øst, Rakkestadvingen, Lundheim, Sellebakk, Borgehallen, Hafslund, Grefker, Hatteveien og Østfoldhallen.

Ikke lett å sykle for første gang

SYKKELKURS FOR KVINNER

Å lære seg å sykle i voksen alder er ikke nødvendigvis en enkel affære. I går var det sykkelkurs for kvinner som aldri tidligere har sittet på en sykkel. (SE VIDEO)

Publisert 21.09.2010 19:17.

Mobilitetsuka Kristiansand 2011

PROGRAM - BILFRI DAG - LØRDAG 17. SEPTEMBER

SKIPPERGATA:

- Stor scene (19): Konferansier Bjarne Støgedal
11.00: "Kom og dans" – swingklubb
11.30: Magedans – Sunnhetskilden
12.00: Eitkia show
12.30: Korsang fra "Kor som helst"
13.00: Motovisning - butikker i Skippergata
13.30: Trehjulssykkellop for barn,
regi: Intersport, Oppmøte v/ Scenen
Konsert: SHE
14.00: Konsert: Childhood squad
15.00: Premieutdeling: Bymesterskap
i økokjøring og pizzaspising
11-15: Aktivitet for barn: Kunstmuseet (18)
11-15: Gratis sykkelservice: Intersport (25)
12-15: Ansiktsmaling ved Sminkepatrujlen
11-15: Utservering: Drømmeplassen - steking av
lapper, Kunstmuseet "Kunstkatte" (20)
gratis fingamat fra Skippergata
16.00: Auksjon uten minstepris hos Intersport (26)

GYLDENLØVESGATE:

- 11-15: Peppes pizza uterestaurant
i krysset Kirkegt./Skippergt. (16)
11.00-14.30: Biblioteket: Barneboksalg. Kr 5,- pr bok.
Utstilling om natur og miljø for barn (17)
12.30: Minikonsert: Agder Brass, utenfor Biblioteket
13.00: Biblioteket: Høytlesning for barn, forfatter
Tiril Valeur leser om Polly-Esther
13.30: Teater i gata: Friteateret v/Biblioteket (17)
14.00: Bymesterskap i pizzaspising! Påmelding
hos Peppes pizza utservering (16)

WERGELANDSPARKEN/DOMKIRKA:

- 11.30: Ponniridning v/ Lena Lovland,
kr 30,- (12)
12-15: Gatekunst: Agder Folkehøyskole (15)
12.45: Minikonsert: Agder Brass, v/Domkirka
13.30: Stavgang Introduksjon av Folkehelse (14)
14-15: Qi Gong for alle! i Wergelandsparken
v/ Kirsti Kvivik, Qi Gong Senteret (13)

NEDRE TORV VED MARKENS:

- 12.00: Åpning av Blitt dag v/ ordfører
Per Sigurd Sørensen og Agder Brass (3)
12.30& Røris for alle barn og oppvisning
13.30: v/ Friskis & Svettis.
12.30& Byvandring v/Harald Sedal,
13.30: Bysekskapet varighet ½ t (1)
13.00: Korsang fra "Kor som helst" (1)
12-15: Teater i gatene v/ Friteateret
11-15: I Bussen hos AKT & Nettbuss:
tegnekonkurranse & skattejakt.
Tilbud på busskort.
Stands m/Naturvernforbundet,
Framtiden i våre hender, Trygg Trafikk,
Midt Agder Friluftsråd, Grønn Hverdag,
Kristiansand og Østland Turistforening,
Kristiansand Turistkontor og Kristiansand
kommune v/ Folkehelse, Vannvogna
hos Ingeniørvesenet
og By- og samfunnsenheten. (1-5)

Bymesterskap i økokjøring: Grønn Hverdag (4)
Salg av sykler/sportsutstyr: Sykkelpikene,
G-sport og G. Nordbys. (8, 10, 11) Demonstrasjon
av elsykkel: XXL og G. Nordbys (8) Gratis
Sykkelservice og Sykkeldrosje ved Pedalen.

Mobilitetsuka i Trondheim

Har du bussallergi? Bli frisk – spar penger

Skuespiller Marianne Meløy tilbyr verbal medisin mot angst for å ta bussen – helt gratis på Torvet lørdag.

Trondheim er en by i forandring. Miljøpakken gjør at færre kjører bil og mange flere tar buss. Pakken bygger også sykkelveger og fortau.

16. - 22. september deltar over 2000 byer sammen med Trondheim på Den europeiske mobilitetsuka. Målet er å få enda flere til å reise miljøvennlig. Gode reisevaner er også smart for lommeboka (se boksen under/nederst osv).

Program mobilitetsuka

Fredag 16. september:
Sykklstens Landsforbund med sykkelkampanjen "Synlig syklist" på Gjøshaugen og Dragvoll.

- Lørdag 17. september, ved Torvet (Kongens gate øst):**
- kl. 12.00: Kurs mot buss-skrekk, ved Marianne Meløy.
 - kl. 11.00-14.00: Demonstrasjon av el-sykler og el-biler.
 - kl. 12.00-14.00: Sykkelritt på tre hjul for barna.
 - kl. 11.00-14.00: Crash-kurs for barn, hvordan lage fine ting av avfall.
 - kl. 11.00-14.00: Sykkelsenter i Trondheim, NITU-studenter har utstilling.
 - kl. 13.00: Mannekengoppvisning med sykkelhjelm.

Obs! Gratis buss og trikk til byen mellom kl. 10 og 12 denne dagen!

- Tirsdag 20. sept.: Overraskelser på bussen – kultur og gevinster.
Onsdag 21. sept.: Ferista barnehage og ordfører Rita Ottervik åpner ny gang- og sykkelveg på Byåsen.
Torsdag 22. sept.: Heldige syklistar får bompenger og gavekort.

Mer informasjon på www.miljopakken.no

Reis smart. Spar penger.

Anne jobber 22 dager i måneden. Hun bor på Heimdal og jobber i Trondheim sentrum. Dette er hva hun sparer ved å reise smart.

Dette koster det å reise med bil pr måned*: kr 3.500

Dette koster det å reise med periodekort voksen pr. måned: kr 585

Dette sparer du ved å reise smart pr. måned: kr 2.915

**Bilkostnaden er beregnet ut i fra statens satser på kr 3,65 pr km. I tillegg er det lagt inn bompasering og parkeringsavgifter.*

Å sykle er gratis og godt for helsen. Regelmessig mosjon gir flere ekstra leveår med høy kvalitet.

En pendler fra Malvik, Melhus eller Skaun sparer i dag mellom 20.000 og 30.000 kr pr år på å ta bussen. Avhenger av antall kilometer, parkering og antall bomstasjoner på veien.

Trondheim: Økokjøringskurs

I regi av Grønn
Hverdag
ble det holdt
Økokjøringskurs for
inviterte
Miljøfyrtårnvirksomhe
ter i Trondheim 19. –
21. september. 130
sjåførere deltok!

Trondheim

Bussteater

Kultur på bussen 20.september

”Bompenger” til syklister De får kr 20,-hver

Ti gavekort a kr 500,- til syklister i etter
jobb-tid torsdag 22.september

Åpning av ny gang og sykkelveg onsdag 21.september

Trondheim **SØFF** nr. 5 - september 2011

Byåsen

27

Trygg vei til barnehagen og marka

Nå kan ungene i Ferista friluftsbarnehage på Sverresborg gå eller sykle trygt til og fra barnehagen på ny gang- og sykkelvei langs nedre del av Fjellseterveien.

Av Trond Nansberg

Det er særlige midler og penger fra Miljøpakken som har gjort det mulig å bygge ny gang- og sykkelvei langs Fjellseterveien fra Byåsen buskkesener til Ferista. Forrige uke ble strekningen offisielt åpnet av ordføreren sammen med ungene i friluftsbarnehagen prøvesykle en del av strekningen.

Stor forbedring

Etter at politikerne bestemte at friluftsbarnehagen fortsatt skal holde til ved Ferista, kom det forslag til å arbeide med å bygge en mer trafiksikker adkomst for de myke trafikantene langs den til tider værte trafikkerte veien fra Sverresborg og inn i hjertet av marka.

- Det kan være stor trafikk av biler, sykler og rullestolere også på ukedagene, og mange kjører nok litt eksersis på denne veien. Dette betyr en stor forbedring for alle som skal ut og fra friluftsbarnehagen, og den nye gang- og sykkelveien blir også brukt av mange som skal ut i marka på tur. Nå er det mye trygghet for foreldrene å bruke sykkel eller gå hit til barnehagen når de skal levere eller hente ungene, sier barnehageansvarer Jan Svendsen som har 72 barn i alderen 1-5 år som daglig ferdes langs den nedre delen av Fjellseterveien.

Trafikksikkerhet

Den 650 meter lange gang- og

sykkelveien ble satt i bruk i august, og har kostet 3,8 millioner kroner. Miljøpakken i Trondheim har bidratt med 2,1 millioner kroner for å gjøre den populære stierveien noe mer sikker for glende og sykkende. Noe ordfører Rina Ottervik er svært godt fornøyd med.

- Miljøpakken skal bidra med 430 millioner kroner til trafiksikkerhet. Denne strekningen er en av de første prosjektene som er ferdig, men det arbeides med nye gang- og sykkelveier flere steder rundt om i byen. Det er et av hovedmålene med denne arbeidet å

etablere helhetlige og sammenhengende strekninger med adskillige gang- og sykkelveier. Det andre målet er trafiksikkerhet, og det er foreldrene og skolene involvert med for å gi innspill om hva som bør gjøres for å bedre trafiksikkerheten ved skoler og barnehager, sier ordfører Rina Ottervik, som forklarte ungene i Ferista friluftsbarnehage om hva Miljøpakken er for noe, og at en del av pengene til den nye gang- og sykkelveien har mist og fått vært med på å betale med bompenger.

ORDFØRER PÅ SYKKEL: Etter den offisielle åpningen av den nye gang- og sykkelveien mellom Byåsen Buskkesener og barnehagen ved Ferista, ble ordfører Rina Ottervik med ungene på en sykkeltur for å prøve veien.

KLIPPET SNORA: Ordføreren fikk god hjelp av jargen da snora ble klippet og den nye gang- og sykkelveien offisielt åpnet.

BYÅSEN BILVERKSTED HAR ÅPNET AVDELING
ESSO HAVSTAD

**DEN GODE, GAMMELDAGSE
SERVICEHALLEN.....**

dersom du trenger oljeskift, hjulskift eller andre småreparasjoner

**VÅR SERVICEKANKER ÅSMUND
HAR LEDIG KAPASITET OG ØSKER DEG VELKOMMEN**

Telefon 72 55 46 11 E-postadresse BYÅSEEN 162

Med vennlig hilsen

Byåsen Bilverksted AS

E-postadresse som lever leverdelving
Se bilakkeveien 36 A, Trondheim
www.byasenbilverksted.no

Telefon
72 56 18 10

Åpningstider
Mandag 07.30 - 16.00

www.esso.no

DITT BILVERKSTED

«Bilfri dag» skaper trafikkaos

Deler av E39 er kun åpen for gående og syklende fra 10.00 til 19.00 søndag. Det fører til trafikkaos andre steder i byen.

Foto: Eirin Larsen/NRK

Biltrafikken står flere steder i Stavanger kommune, som følge av at deler av motorveien er stengt.

MAREN BERGE
maren.berge@nrk.no

Publisert 04.09.2011 15:59, Oppdatert 04.09.2011 16:22.

- Nå har jeg hatt en time ekstra kjøring, sier Terje Lie Pedersen (66), som kjørte og kjørte for å prøve å komme seg hjem til Kannikgata i Stavanger. I rundkjøringen nedenfor teateret var veien det også sperret for ham.

FOTO: Carina Johanssen

Sinte bilister stampet i køer på bilfri dag

Sjelden eller aldri har det vært så lange biler i kø på en søndag i Stavanger sentrum som i dag. Frustrasjonen sto som en dampsky ut av bilvinduene.

Anbefal Sign Up for å se hva dine venner anbefaler.

Følg med på

- www.mobilitetsuken.no
- www.mobilityweek.eu

